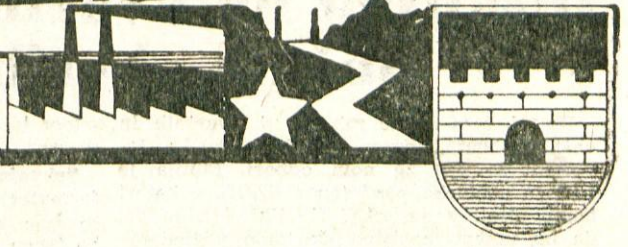

TRŽIŠKI VESTNIK

LETO V.

TRŽIČ, 1. MAJA 1956

ST. 8

NAŠ VELIKI DAN

Prvi maj je dan, katerega proslavlja ves svetovni proletariat, ki si je v stoletni razredni borbi ustvaril, vsaj v nekaterih deželah, prve oblike socialistične družbe.

Ta dan praznujemo v cvetočem pomladanskem mesecu, ko nam narava kaže cvetočo sliko mladega življenja, ko prvomajsko sonce pošilja tople pozdrave novemu rodu delavstva, ki s ponosno dvignjeno glavo manifestira svoj največji praznik, svoj veliki dan.

Na ta dan se moramo spomniti velike borbe delovnega ljudstva vsega sveta za pridobitev osnovnih pravic. Borba, ki je šla skozi vso krvavo zgodovino proletariata, je bila velika. Ni je bilo mogoče zaustaviti ne s silo orožja, ne z bedo in ne z gladom. Delavstvo se je borilo z zavestjo, da je delo edini izvor vsega bogastva, zato upori in revolucije ne bodo prenehale, dokler bo kapitalist živel na račun delavskih žuljev.

Če pogledamo zgodovino teh borb, vidimo, da se je v Angliji že v začetku XVIII. stoletja začelo prvo delavsko gibanje. Delavci, ki so bili v tedanji dobi najbolj izkoriščani, so v prvih uporih niso imeli dosti uspeha, saj so bili vsi upori že v kali krvavo zadušeni. Zato so se delavci začeli organizirati. Tako je nastala tudi prva enotna sindikalna organizacija Trade Union, ki je bila ustanovljena leta 1825 in obstoji še danes.

Delavsko gibanje pa se je kmalu zaneslo v Francijo, toda tudi tam niso imeli prvi upori leta 1831 in 1832 večjih uspehov. Bili so brez pravega stalnega vodstva in niso imeli politične osnove, toda njihovo geslo: »Stvar naše borbe je stvar vsega človeštva.« že vsebovalo ključne svetovne borbe za pravice delavstva. Delavstvo se je kmalu povežalo v mednarodno organizacijo, v »Zvezo v pravinih.« Marx in Engels pa sta prav v tem času ustanovila v Nemčiji zvezo komunistov. Tako je leta 1848 Marx največji utemeljitelj komunistične ideologije izdal najvažnejše delo v svetovni komunistični literaturi »Komunistični manifest«, v katerem je podal osnovne misli o borbi proletariata proti buržoaziji. Parola »Proletarci vseh dežel, združite se!«, pod katero sta se začela napredna delovna inteligenca in ves tedanji izkoriščani delavski razred boriti proti svojim izkoriščevalcem, svojim delodajalcem-kapitalistom, se je začela pod vodstvom Marxa, Engelsa in kasneje Lenina uvajati v prakso.

Tako se je že leta 1864 ustanovila I. internacionala, v katero so vstopile vse tedanje napredne delavske stranke. Njena voditelj, Marx in Engels pa sta s svojo napredno teorijo politične ekonomije in znanstvenega socializma postavila neovrgljive temelje dialektičnemu materializmu, ki je popolnoma razbil naziranje najrazličnejših buržoaznih teorij. Te misli Marxa, Engelsa in kasneje Lenina so popeljale proletariat nezadržano po poti demokratične miselnosti v smer socializma. I. internacionala je vodila tudi prvo uspešno proletarsko revolucijo — Pariško komunio l. 1871. Tako je tedaj proletariat prvič prevzel oblast v svoje roke, čeprav ne za dolgo časa.

Toda proletariat se je boril naprej za svoje pravice. Sledile so stavke in upori po vseh industrijskih delih sveta. Na tisoče napredno mislečih delavcev je žrtvovalo svoja življenja za svoje pravice. Brez dvoma pa je bil eden največjih pokolov delavstva v Mehiki, kjer je mehiška buržoazija pobila več tisoč delavcev, ki so se borili za pravice.

Potreba po svetovni delavski organizaciji je postala vse močnejša. Po Marxovi smrti je Engels kot nadaljevalec njegovih in svojih idej sklical ravno ob 100-letnici buržoazno-demokratične revolucije v Franciji, leta 1889, v Parizu ustanovni kongres II. internacionale. Na tem kongresu so sprejeli sklep, da se prvi maj praznuje v spomin na žrtve pokola mehiških delavcev kot delavski praznik.

Borba za praznovanje tega dne pa še zdaleč ni bila izbojevana. Se celo bolj kot prej so kapitalisti v raznih deželah praznovanje tega dne hoteli z orožjem v roki zatreti. Tudi pri nas je bilo precej krvavih demonstracij za uresničevanje delavskih pravic, posebno v času šestojanuarske diktature, ko je bila KP Jugoslavije »vržena« iz zakona in je prešla v ilegalo. Toda delavsko gibanje s tem ni prenehalo.

Sele z narodnoosvobodilno borbo, z našo socialistično revolucijo je bila izbojevana krvava in dolga borba za uresničevanje delavskih pravic. Delavec in delavka, inteligent in inteligentka sta si tako s puško v roki, z ogromnimi človeškimi žrtvami priborila svobodno praznovanje prvega maja, kateremu je ljudska skupščina z zakonom dodala še en dan, 2. maj.

Danes, ko praznujemo enajsto leto ta naš svetovni praznik, praznik ponovnega manifesta vsega svobodnega proletariata, se moramo spomniti tudi velike vloge delavstva v obnovi naše socialistične domovine, spomniti se moramo vseh gigantskih zmag našega delavca in delavke. Spomniti se moramo požrtvovalnosti mladih delavcev, ki so z delom v mladinskih delovnih brigadah dokazali, da so vredni in sposobni nadaljevati ideje in delo predhodnikov delavskega gibanja; Marxa, Engelsa, Lenina in naše KPJ z največjim jugoslovanskim borcem za delavske pravice, tovarišem Titom na čelu.

Vloga, ki jo imata danes naš delavec in delavka v samoupravljanju tovarn, ustanov in komun, je ogromna. Toda naš delovni človek se zaveda, da dela le sebi in svojim potomcem v prid. Zato lahko mirno in ponosno gledamo v našo bodočnost in kličemo:

»Živel 1. maj, praznik dela!«

UREDNIŠTVO »TRŽIŠKEGA VESTNIKA«

ČESTITA VSEMU DELOVNEMU LJUDSTVU TRŽIČA, VSEM SVOJIM BRALCEM IN SODELAVCEM K NAJVEČJEMU DELAVSKEMU PRAZNIKU — 1. MAJU Z ŽELJO ZA ŠE VEČJE USPEHE PRI IZGRADNJI SOCIALIZMA.

OPOZORILO

Vse zamudnike ponovno prosimo za poravnavo naročnine.

O vseh, ki se tej naši prošnji ne bodo odzvali, bomo smatrali, da se ne zanimajo več za naš list in jim bomo nadaljnjo dostavo ukinili.

Uprava Tržiškega vestnika.

Teden Rdečega križa

Občinski odbor RK bo v tednu Rdečega križa organiziral naslednja predavanja:

V nedeljo, 6. maja ob 9. uri dopoldne bo predaval v Lešah veterinar Ivan Primožič o higieni molže in boleznih goveje živine.

V ponedeljek, 7. maja ob 20. uri v dvorani »Svobode« zdravstveno predavanje doktorja Tomaža Furlana.

V torek, 8. maja predavanje o higieni in strežbi v gostinskih in trgovskih lokalih.

V sredo, 9. maja ob 20. uri v dvorani »Svobode« predavanje učiteljice gospodinjstva Cilke Zelnikove o higieni živil in obvarovanju živil pred okvarami.

V četrtek, 10. maja ob 16. uri v dvorani »Svobode« predavanje dr. Stanka Zivca za šolsko mladino.

V petek, 11. maja predavanje dr. Toneta Martinčiča o nalogah in namenih organizacije Rdečega križa.

V nedeljo, 13. maja ob 9. uri dopoldne v Lomu predavanje veterinarja Ivana Primožiča.

Isti dan ob 10. uri dopoldne bo v Tržiču skupna vaja obč. gasilske zveze in PAZ za primer evakuacije, zvečer ob 20. uri pa v dvorani »Svobode« akademija, ki jo priredi Pomladek RK.

PRVOMAJSKI PROGRAM:

V SOBOTO, 28. APRILA:

Ob 16. uri šah, simultanka medn. mojstra ing. Milana Vidmarja
Drama »Mladost pred sodiščem«, v dvorani »Svobode«.
Pričetek ob 20. uri.

V NEDELJO, 29. APRILA:

Mednarodno smučarsko tekmovanje na Zelenici.
Popoldne prvenstvena nogometna tekma NK Tržič : NK Jesenice.
Zvečer ob 19.30 v dvorani kina **KONCERT**.

V PONEDELJEK, 30. APRILA:

Ob 9. uri dopoldne cross (Partizan).
Tekmovanje kegljačev, strelcev.
Zvečer ob 19. uri promenadni koncert godbe na pihala. Ob 20. uri slavnostni govor in prvomajsko zborovanje, potem nadaljevanje promenadnega koncerta, ljudsko rajanje v dvorani »Svobode« in v gostinskih lokalih.
Zažiganje kresov.

V TOREK, 1. MAJA:

Zjutraj ob 5. uri budnica, odbojcarska tekma »Partizan«, Tržič : Garnizija, Križe.
odbojcarska tekma »Partizan«, Tržič : Garnizija, Križe.
Popoldne nogometna tekma NK Tržič : Garnizija, Križe.
Posamezna društva priredijo skupinske prvomajske izlete.
Ta dan ima Planinsko društvo odprte vse planinske postojanke (Križka gora, Kočce, Dom pod Storžičem, koča na Dobrči).

Tradicija

Andrej Tišler

TRŽIŠKEGA ČEVLJARSTVA

ČEVLJARSKA INDUSTRIJA

Tržič je bil znan po svoji dobro razviti čevljarški obrti. Kakor v trgu samem, tako je bilo tudi v okolici že precej izučeni čevljarjevi. Zato ni čudno, če sta si naš kraj izbrala bankirska sinova, Filip in Kristijan Demberger, ter ustanovila prvo čevljarstvo v Ferbarjevi hiši, kjer je sedaj obrat št. 2 Tržiške tovarne kos in srpov. Izučene in cenene delovne sile je bilo torej dovolj. Delalo se je največ ročno, razen zgornjih delov, za kar so že imeli šivalne stroje. Za podjetje so delali tudi nekateri čevljarški mojstri, ki so jemali delo na dom. Ravnotako so lahko dobili delo na dom mnogi poročeni pomočniki iz trga in okolice. Težje življenje pa so imeli mnogi samski čevljarški pomočniki, ki so se iz okoliških vasi priselili v Tržič in bili brez lastnega stanovanja. Navadno so iskali zavetja pri čevljarških mojstrih. Marsikdo je imel posteljo in skrinjo za obleko, ako ni bilo drugega prostora, kar na podstrešju, hrano pa je tedensko plačevali mojstrovini ženi. Mojster mu je dal delovni prostor poleg sebe ali pomočnikov in, ako je želel delati samostojno, je prinesel delo iz tovarne, najmanj 1 ducat parov. Takim pomočnikom so rekli, da je na „zicu“ (sedežu, Sitzgeselle). Delo se je plačevalo od ducata parov, različno po kakovosti in vrsti izdelkov. Material, to je zgornje dele, podplate itd., ter izdelane čevlje so v velikih košarah odnašali v tovarno. Poročenim pomočnikom so pri delu pomagale tudi žene. Pravico jemati delo na dom, zlasti izdelovanje copat, so imele tudi žene tistih mož, ki so bili zaposleni v tovarni. Za izdajanje materiala, pregled in sprejemanje izdelanih čevljev je bil nastavljen odkazovalec (Ausgeber), kak sposoben domačin, ki je čevljarje pač osebno poznal. Dolgoteren odkazovalec v tovarni Mally &

Demberger je bil domačin Leopold Zalel. Umrli je leta 1940.

Z razvojem čevljarске industrije je postalo v Tržiču še živahneje. Kakor danes, so tudi takrat hodili na delo v tovarne ob 6. uri zjutraj, delali do 12. ure, nakar je bil enouren odmor za kosilo. Delo se je nadaljevalo od 13. ure do 17. ure, torej 12 delovnih ur dnevno. Kasneje je ena ura odpadla. V poletnih popoldnevih so čestokrat sedele delavske žene na klopcih pred hišami in pridno šivale copate, »faksale« (robile) copate itd. Otroških doklad ni bilo in možev zaslužek je bil večkrat premajhen za vzdrževanje številne družine.

Tovarnar Demberger je umrl že l. 1877. K podjetju je pristopil domačin Karel B. Mally, po dom. Boncel, zato se je firma imenovala Mally & Demberger. Ko se je Filip Demberger izselil v Gradec, je tovarno vodil Karel Mally sam do svoje smrti l. 1920, dalje pa njegovi nasledniki do l. 1931. Tovarna je bila več desetletij v hiši na Glavnem trgu, kjer ima sedaj svoje prostore občinski ljudski odbor.

L. 1883 je začela obratovati čevljarška tovarna Goecken & Müller v hiši poleg pošte. Obe omenjeni prvi tržiški čevljarški tovarni sta bili v nemških rokah, kjer so bili na vseh boljših mestih zaposleni nemški tovarniški mojstri, ker za Slovence domačina boljšega dela ni bilo.

Poleg omenjenih dveh čevljarških tovarn je bilo v zadnjem desetletju pred prvo svetovno vojno izmed ostalih obrtnih čevljarških delavnic še največja pri »Glajtu«, tam, kjer danes prehaja pešpot pod Kamnikom na Koroško cesto. Podjetje je vodil lastnik Jožef Klofutar.

Kakor se spominjam, so se pred prvo svetovno vojno pečali z izdelovanjem čevljev za izvoz še sledeči mojstri: Jan. Zaplotnik, Jan. Kavar, Flor. Tadel, Iv. Papov, K. Golmajer, Jernej Ude, Stefan Demšar, Lud. Grasmeyer, Stefan Srečnik, K. Dobrin (Fortunar) in Kralj, ki se je pozneje preselil v Ljubljano. (Nadaljevanje sledi)

Nekaj podatkov o turizmu

Faktorji, ki pospešujejo turizem, so predvsem dobre prometne zveze, ugodne klimatske prilike, lepote in znamenitosti krajev, želja po spremembi okolja in spoznavanje nepoznanih krajev. Registriranje turistov se vrši na obmejnih carinarnicah, v hotelih itd. Ker pa turisti potujejo iz kraja v kraj, je težko govoriti o številu turistov. Zato se vzame za osnovo število prenočitev.

Največji dotok tujcev je v preteklih letih zaznamovala Italija, kjer je bilo leta 1953. 21 milijonov prenočitev. Razlog za to so ugodne klimatične prilike, lepota krajev, kulturne znamenitosti, ugodne prometne zveze. Od vseh tujcev je bilo 5 milijonov Nemcev, ostali pa so bili Angleži, Francozi, Avstrijci, Švicarji itd.

Francija je druga po redu s 13 milijoni prenočitev; od teh je bilo 4 milijone Angležev, ostali so bili Belgijci, Nizozemci, Švicarji, Nemci itd.

Švica izkazuje 9 milijonov prenočitev, od teh je bilo največ Nemcev, ostali so bili Angleži, Belgijci, Nizozemci itd.

Avstrija ima 5 milijonov prenočitev. V zahodni del države, Tirolsko in Salzburško potuje 36% vseh turistov, na Koroško 12%, in na Dunaj 10%. Po narodnosti je prišlo največ Nemcev 55%, dalje Angležev in Francozov.

V Veliko Britanijo je prišlo 5 milijonov tujcev. Sem prihajajo turisti iz Francije, Nemčije, Beneluksa itd., vendar tu že ni toliko govora o turizmu, ampak o gospodarskih potovanjih, saj je London središče angleškega imperija.

V Nemčijo prihajajo tujci iz Nizozemske, Švice, Švedske, Belgije itd.

Na Norveško prihajajo največ Švedi, 60% vseh turistov.

V Španijo prihajajo razen Nemcev, katerih je 1/4 vseh turistov, tudi Francozi, Švedi in drugi.

Na Švedsko potujejo največ Nemci, pa tudi Finci in Angleži.

Nadaljnje države, kamor radi prihajajo turisti so še: Nizozemska (Nemci, Francozi) in Finska (Švedi, 1/4 vseh turistov).

V Jugoslavijo potuje največ Nemcev (30% od vseh turistov), ostali so Avstrijci, Angleži, Danci.

V Grčijo in Portugalsko prihajajo Francozi in Britanci.

V Turčijo prihaja največ Nemcev.

Glede na to, od kod so turisti, je na prvem mestu Nemčija, kajti iz te države potuje 16 milijonov turistov v razne države. Razlog temu je visok narodni dohodek, močna naseljenost, pomanjkanje ugodnih klimatskih področij. V našo državo pride prilčno majhen odstotek izletnikov iz Nemčije. V glavnem potujejo proti jugu, tako v Italijo, Avstrijo, Švico, Španijo, Turčijo itd.

Druga je v tem pogledu Anglija z 12 milijoni turistov. V glavnem potujejo v Francijo, Švico in Avstrijo. 1/6 jih potuje na ostale kontinente. Tudi v naše kraje pridejo radi, vendar se v splošnem to število nizko. V ostale države jih največ potuje v Francijo, v Pariz in severne predele Francoske, potem v Italijo, Švico in Avstrijo.

Sledijo Francozi z 9,5 milijoni turistov. 1/3 Francozov potuje v Italijo, ostali v Švico, Avstrijo itd.

Švedska s 6 milijoni ima največji narodni dohodek. 40% jih potuje na Norveško, ostali na Finsko, v Italijo in dr.

Belgijci (6 milijonov) potujejo največ v Italijo in Švico.

Švicarji v Italijo, Francijo, nekaj tudi v Nemčijo.

Avstrija: 70% Avstrijcev potuje v Italijo, ostali v Nemčijo, Francijo, 4,4% v Jugoslavijo.

Italija ima nizek narodni dohodek. V glavnem potujejo italijanski turisti v Francijo, Švico in Avstrijo.

Jugoslavlani potujejo v glavnem v Avstrijo, Nemčijo in Italijo.

Prof. Simon Milač

Lešani nekdanj in danes

(Nadaljevanje)

Kakor vsaka stvar, tako je tudi srenja preživela svojo dobo. Po končani drugi svetovni vojni so pri nas nastale velike politične in družbene spremembe. Naša doba ne pozna privilegijev. Zato se je srenja morala zadovoljiti, da so tudi novselci postali z njimi enakopravni. Srenja je prešla v zgodovino, zato sem tele vrstice napisal, da ne zapadejo pozabi.

V prvi polovici 19. stoletja in prej je gotovo redke Lešani, ki je znal brati in pisati. Ni nič čudnega, saj doma ni bilo priložnosti za izobrazbo, najbližji šoli sta bili v Begunjah in Tržiču. Po ljudskem izročilu yemo samo za enega učitelja (Spelnov) in enega oficirja (Bezulnekov), ki sta živela v Lešah. Kdo bi vedel o njima kaj več povedati, saj sta vsakor zanimivi osebi iz lešanske preteklosti?

Na listinah iz začetka 19. stoletja je podpisan Lešan Jernej Wöhinz (Bohinc), ki je gotovo upravljal kot pismen človek čast vaškega riharja (neke vrste župana).

IV.

LEŠANSKA SOLA

Avstrijski zakon o ljudskošolski obveznosti iz leta 1869 še dolgo ni mogel priti do veljave. Ni bilo učiteljev, ni bilo dovolj primernih šolskih prostorov. To

so čutili tudi Lešani, ki so morali dolgo čakati, da je zanje napočil dan.

Leta 1877 je prišel v Leše župnikovat Alojz Kumer. On je bil navdučen prijatelj šole in vnet pospeševalec ljudske izobrazbe. V prenovljenem župnišču je že naslednje leto (1878) odprl zašilno šolo. Poučeval je sam. Prva leta so hodili k pouku le otroci iz lešanske župnije, med njimi nekateri odrasli. Z letom 1885 so pa vsolali sem tudi otroke iz okoliških vasi (Vadiče, Popovo in Visoče). Za uporabo prostorov v župnišču v šolske namene je država dajala letno odškodnino.

Za šolo v Lešah se je največ potegoval takratni radovljiški okrajni glavar Josip Dralka, Ravnotako se je močno prizadeval za otvoritev pouka mošenjski župan v tistem času Jurgelc. Leše so namreč tedaj pripadale mošenjski občini.

Leta 1887 je bil po nalogu šolskega nadzornika Franca Levca osnovan krajevni šolski odbor. Predsednik je bil Ivan Tavčar, njegov namestnik Franc Valjavec (Rahot), odbornika pa Franc Cvenkelj iz Pirašice in Ignac Rozman iz Praproš (Vovšar).

Leta 1890 je prišel v Leše prvi pomožni učitelj Simon Horvat iz Begunj. Stanovanje in hrano je imel v Srednjem mlinu. Umrli je julija 1895 na svojem domu v Rodnah.

(Nadaljevanje sledi)

Kuharski tečaj v Trziču

Na pobudo društva za napredek gospodinjstva v Trziču se je dne 27. 1. 1956 začel kuharsko-gospodinjstveni tečaj, ki je trajal do 21. 3. 1956. Tečaj je obiskovalo 16 tečajnic, katerih socialni sestav je bil naslednji: 2 predmetni učiteljici, 6 uslužbenk, 5 delavk, 1 šiviljska pomočnica, 1 kmečka hči, 1 hišna pomočnica.

Tečaj je bil teoretičen in praktičen. Teoretični del je obsegal predvsem hranoslovje, teorijo kuhanja, teorijo šivanja in družbeno ureditev. Praktični del pa kuhanje, pranje, čiščenje in pomivanje. Poleg tega so imele tečajnice tudi predavanje in praktične vaje o negi dojenčka, kakor tudi praktično ročno delo.

O negi dojenčka je predavala medicinska sestra tov. Dolenc Eleonora, ročno delo je poučevala tov. Regvat Marta, ostali del tečaja pa je vodila tov. Zelnik Cilka, ki je nameščena kot gospodinjstvena učiteljica v Trziču.

Delne uspehe tega tečaja so tečajnice pokazale pri slavnostni večerji, ki je bila pripravljena ob zaključku tečaja.

Da smo s tečajem lahko začeli, se moramo zahvaliti predvsem sekretarju Socialistične zveze tov. Hrovatiču Rudiju in Občinskemu ljudskemu odboru Trzič, ki sta nam nudila vso pomoč v materialu in denarju. Priznanje

moramo dati tudi upravniku gostilne »Pod Kukovnico«, ki nam je dal na razpolago prostore in kuhinjo ter upravi tovarne »Pekos«, ki nam je pomagala z manjkajočo kuhinjsko posodo.

K uspehu tečaja pa so predvsem pripomogle, kot že rečeno, tov. Zelnikova, Regvatova in Dolenčeva. Pohvale vredne so tudi tečajnice, ki so z zanimanjem sledile teoretičnemu in praktičnemu pouku, kajti zavedale so se, da bodo le s pazljivostjo in zanimanjem pridobljeno znanje lahko uporabljale v nadaljnjem življenju.

To naj bi bil začetek dela našega društva, ki namerava podobne tečaje prirediti tudi v bodoče. Naslednji tečaj bo v Kovorju, kjer vlada zanj veliko zanimanje.

Za starejše žene, odnosno gospodinjce pa bo vsako sredo — ob 7. uri zvečer posvetovanje o sodobnem načinu kuhanja, ki bo imelo po želji udeleženk tudi praktični del. Udeležba na tem posvetovanju ni obvezna; priporočljivo pa je, da bi se ga udeleževalo čimvečje število trziških gospodinj in deklet. Posvetovanja bodo v vrtcu, ker naše društvo še ne razpolaga s prepotrebni prostori.

Naloga našega društva so obsežne ter se bodo morale razširiti tudi na ostalo področje v trziški občini.

KV.

USPEL KONCERT SLEPIH IZ STARE LOKE

Pred kratkim je okrajni odbor Združenja slepih organiziral v Trziču koncert slepih iz Stare Loke.

Uvodno besedo je imel slepi prof. Peter Confidenti, nato pa so se vrstile pevske in glasbene točke. Gostje so si že takoj ob prvih zvokih pridobili srčne simpatije trziških poslušalcev, kar je potrjevalo spontano aplavdiranje pri posameznih točkah. Težko je reči, kaj je bilo lepše: nastop pevskega zbora, solistov ali orkestra, vsi nastopi so pokazali lepo ubranost, discipliniranost ter lepo pripravljenost in solidno znanje. Vsi nastopajoči gostje zaslužijo priznanje za njihovo požrtvovalno umetniško delo. Posebej čestitamo njihovemu slepemu pevovodji tov.

Antonu Curicu, ki zna vzorno voditi svoj zbor in tako verno in zvesto posreduje poslušalcem našo lepo umetniško in narodno pesem. Razen tega se udeležuje tudi kot dober skladatelj, o čemer smo se prepričali na koncertu samem, kjer so bile odpete tudi njegove pesmi. Zelo pristržno so bili odpeti solospevi odnos. dueti sopranistke Lizike Pohorčeve in Helene Zajčeve ter tenorista tov. prof. Confidentija. Mojrsko odigran Montijev čardaš na harmoniki je ponovno potrdil muzikalnost tov. prof. Confidentija. Za zaključek je orkester z rutino odigral nekaj skladb v popolno zadovoljstvo poslušalcev. Koncert je bila, lahko rečemo, lepa kulturna manifestacija tako koncertantov kot poslušalstva.

Pišejo nam

DOBRO PREMISLIMO!

Na našem zadnjem kvartnem sestanku, ki je bil izredno dobro obiskan in na katerem je bilo izraženih mnogo težav in predlogov, pa je nazadnje padlo še vprašanje o mlečni restavraciji, ki se Trziču že dlje časa napoveduje. Poleg mene sedeča delavka pa je skromno in tiho pripomnila, da smo morali bolj potrebni delavske menze in omenila pogovor, ki ga je imela prav ta dan z delavcem, ki dela v tovarni kot ona. Na vprašanje, kaj bo danes jedel, ji je odgovoril: »Najprej si bom skuhal suhe slive, potem pa še krompir«. Seveda vse na malem kuhalniku (kaj pa kadar ni toka?). In to naj bo kosilo za delavca, ki dela v precej trdih delavskih pogojih. Pa je povsem razumljivo. V predilniški menzo ne more, ker ni predilniški delavec, v gostilni je zanj predrago, svojih ljudi, ki bi mu kuhali, nima, torej si pomaga sam.

Nič nimam proti mlečnim restavracijam, vendar pa premislimo, ali nismo morda bolj potrebni menze za take zgoraj navedene lju-

di. Prostor, ki je določen za to mlečno restavracijo, bi bil prav primeren tudi za to menzo. Delavci naj bi dobili v njej okusno in dobro zabeljeno hrano, najprimerneje enolončnico, ki se lahko je s kruhom. Na pr. golaž, vampi, trž. bržole, seged. golaž itd., seveda ne tako majhne porcije kot jih dobimo po gostilnah. Za pijačo pa bi se naj točile zgolj brezalkoholne pijače.

Premislimo torej, ali ne bi morda delovnim ljudem bolj ustregel s tako menzo. Naši šolski otroci in vajenci se hranijo v šolskih kuhinjah, torej jim mlečna restavracija ni nujno potrebna, prav tako dobe nekatere tovarne mleko za svoje delavce. Seveda, ko ne bi bilo tako težko najti primerne prostore, bi bilo najidealneje, da bi imeli oboje, mlečno restavracijo in menzo. Tisti, ki ste zainteresirani na tem, pogovorite se na svojih sestankih in med seboj, za kaj ste bolj navdušeni, saj kakrkoli se bo že napravilo, bo le v korist delovnim ljudem! M. B.

• • Kino • •

26.—27. aprila: Ameriški dokumentarni film v barvah **V dolini bobrov**.

28.—30. aprila: Ameriški film **Strah**.

1.—2. maja: Ameriški film v barvah **Destri**.

3.—4. maja: Ruski film **Svetovni šampion**.

5.—7. maja: Ameriški film v barvah **Searamouche**.

8.—9. maja: Ameriški pustolovski film **Bandit Korzike**.

10.—11. maja: Italijanska filmska drama **Bandit Musolino**.

12.—14. maja: Ruski film **Cvrček**.

15.—16. maja: Ameriški film **Bistre glave**.

GOZDNI POŽARI

Ko govorimo o gozdnih požarih, nehote pomislimo na tesno povezavo med vzrokom nastanka gozdnega požara in človekom. Človek je s svojo neprevidnostjo in malomarnostjo glavni povzročitelj gozdnih požarov. Izletniki, gozdni delavci, otroci in odrasli ljudje, ki netižno ogenj na prostem ali v bližini gozda, odmetavanje neugašenih ogorkov cigaret in vžgalic, vse to je povzročilo že mnogo gozdnih požarov. Tako je bilo v letih 1945 — 1948 v vsej Sloveniji 259 gozdnih požarov, ki so zajeli 1475 ha gozdne površine. Škoda, ki je pri tem nastala, znaša 10,260.000 dinarjev. Od vseh teh požarov so jih le 10 povzročile železniške lokomotive, vsi ostali pa so nastali zaradi neprevidnosti ljudi.

Da bi se škoda, ki je nastala v gozdovih zaradi požarov, preprečila, je bil sprejet poseben zakon o gozdnih požarih, ki stremi za tem, da ljudje ne bi zaradi svoje neprevidnosti povzročali gozdnih požarov, katerih uničujoče delovanje povzroča državi občutno škodo.

Vloga, ki jo ima vsak državljan pri prečevanju gozdnih požarov, je velika. Najbolj učinkovito sredstvo v borbi proti gozdnim požarom je vzgoja otrok s strani staršev in prosvetnih delavcev po šolah, ravno tako pa tudi vzgoja vseh ljudi, ki zahajajo v naše gozdove, od izletnikov in turistov pa do gozdnih delavcev. Vsak naj se zaveda samo tega, da lahko z gorečim ogorkom cigarete tlečo vžgalico, s požigom trave ali kaj podobnega v bližini gozda ali v gozdu samem povzroči veliko gospodarsko škodo s tem, da zaneti gozdni požar, katerega gašenje zahteva veliko truda in dostikrat dragocena človeška življenja.

Bodimo na vsakem koraku previdni, kontrolirajmo otroke v njihovi nepremišljenosti, ko se velikokrat igrajo z vžgalicami v gozdu, za kar so najbolj odgovorni njihovi starši, in potem ne bo gozdnih požarov in nepotrebne gospodarske škode.

Zdaj je zares zadnji čas!

Knjižna zbirka Kmečke knjige se je po slovenskih kmečkih domovih tako priljubila, da jo poznajo in cenijo povsod.

Lanskoletna zbirka je bila v nekaj tednih razprodana. Mnogi naročniki, ki so z naročilom zavlačevali, so ostali brez nje. Krivdo za to morajo pripisati sebi, ker jo niso pravi čas naročili.

Letošnje leto je založba Kmečka knjiga pripravila za knjižno zbirko skrbno izbran program. Svojim naročnikom bo dala:

1. Koledar Kmečke knjige za leto 1957 Koledar, v katerem najde uka željan človek domala vse, kar ga zanima, bo to leto še bogatejši in pestrejši. Prinesel bo zlasti mnogo poučnega gradiva z vsega sveta.

2. Anton Ingolič: Ugasla dolina. Povest priljubljenega slovenskega pisatelja bo bralce brez dvoma zadovoljila z avtorjevo živahno opisanih dogodkov in krepkega prikazovanja ljudi.

3. Dr. Bogo Grafenauer: Zgodovina slovenskega naroda III. zvezek. Naši kmečki ljudje radi bero zgodovinska dela. Mirno jim lahko povemo, da bo Grafenauerjeve »Zgodovina« najobširnejše in najpopolnejše napisano delo, kar jih je po vojni pri nas izšlo. V zadnjih dveh ali treh zvezkih, ki jih bo napisal prof. dr. Metod Mikuz, bo zajet tudi čas prve svetovne vojne do naj-novejših dni. Zgodovino slovenskega naroda, bi morala zares najti mesto v slehernem kmečkem domu.

4. Ing. Franc Adamič: Obnova našega sadjarstva. Med vojno in po nji so zajele naše sadjarstvo težave. Sadovnjake bo treba obnoviti, sadjarstvo bo treba dvigniti na sodobno raven. Knjiga docenta inženirja Franca Adamiča bo nepogrešljiv svetovalec in prijatelj vsem sadjarjem, ki iščejo izhoda iz težav.

Vse štiri knjige bodo naročniki prejeli za 300 dinarjev že meseca novembra.

Ker traja rok prijavnosti samo še do 1. julija, ne odlašajte naročilom, da ne boste ostali brez tako dragocenih knjig.

Naročila sprejema

Založba Kmečka knjiga
v Ljubljani, Miklošičeva c. 6

Naj živi 1. maj - praznik delovnih ljudi!

Delovnim kolektivom in vsemu delovnemu ljudstvu tržiške občine čestitajo k njihovim dosedanjim delovnim zmagam v boju za čimprejšnjo socialistično ureditev domovine v korist vse naše skupnosti

Občinski ljudski odbor občine Tržič

Socialistična zveza delovnega ljudstva

Zveza komunistov ★ Zveza borcev NOB ★ Ljudska mladina

ZVEZA SINDIKATOV JUGOSLAVIJE Občinski sindikalni svet v Tržiču		TOVARNA KOS IN SRPOV TRŽIČ	
Lesno industrijsko podjetje Tržič EXPORT REZANEGA LESA		GOSTINSKA PODJETJA V TRŽIČU	
MODNO KROJASTVO TRŽIČ	TRG. PODJETJE „TOBAK“ TRŽIČ	FRANC STRITIH DRŽ. TESARSKI MOJSTER	BORIS MAKSIMOV VODNO INSTAL. IN KLEPARSTVO
REŠEVALNA POSTAJA TRŽIČ	ZDRAVSTVENI DOM V TRŽIČU	ANTON GOLOB PEČAR	IGNAC JEŠE ČEVLJARSTVO
PEKARIJA TRŽIČ	KNJIGARNA TRŽIČ	FRANC BOHINC ČEVLJARSTVO	GRETA BRODAR ČEVLJARSTVO
Mesarsko podjetje TRŽIČ		JANEZ HROVAT ČEVLJARSTVO	AVGUST PRIMOŽIČ MIZARSTVO
GRADBENO PODJETJE TRŽIČ		RADIOMEHANIKA TRŽIČ	„PREHRANA“ TRŽIČ
Kmetijske zadruge ● Podljubelj ● Sv. Katarina ● Križe		TRGOVINA „RUNO“ TRŽIČ	REMONT TRŽIČ
Tovarna finega pohištva TRŽIČ		„Preskrba“ TRŽIČ	Tovarna lepenke TRŽIČ
Bombadžna predilnica in tkalnica TRŽIČ		TOVARNA OBUTVE 	ČEVLJARSTVO Prema TRŽIČ Specialna izdelava Cosy copat

Turistična zveza Slovenije
Ljubljana

„TEKO“ EXPORT - IMPORT
LJUBLJANA

Elektrotehnično podjetje
KLANJ

»VINO«
KLANJ

Zvezda
KLANJ

**TRGOVSKA
ZBORNICA**
KLANJ

Gozdno gospodarstvo
KLANJ
Z OBRATI TRŽIČ,
KLANJ, JEZERSKO

„GORENJSKI TISK“
KLANJ

TRGOVSKO PODJETJE
„ZELENJAVA“
KLANJ

RESTAVRACIJA „JELEN“
KLANJ

STEKLARSTVO
KLANJ

GOSTILNA MARINŠEK
NAKLO

Mesarsko podjetje
OZZ KLANJ
SEDEŽ: NAKLO

Čavarna usnja

KAMNIK

Gostišče »Ljubelj«

Turistična društva v Težiču

Planinska društva

Tržič

Križe

Podljubelj

s postojankami:

DOM NA KOFAH	ZAVETIŠČE V GOZDU
DOM POD STRŽIČEM	ZAVETIŠČE
KOSTANJEVČEVA KOČA	NA TRSTENIKU
NA DOBRČI	
DOM NA BRDU	DOM NA KALU
KOČA NA KRIŠKI GORI	ZAVETIŠČE PRI JURJU

SAP - Turist biro
Ljubljana